

Konečně předpokladem pro přijetí na vysokou školu je dosažení minimálního skóre z výsledných známek z předmětů na střední škole (viz Skolverket 2011).

Uvedme, že za nástroj záruky kvality vzdělávání lze považovat rovněž švédský kvalifikační rámec, vytvářeny v návaznosti na Evropský kvalifikační rámec. Hlavním účelem tohoto nástroje je zajistit transparentní a srovnatelný systém kvalifikačních a vzdělávacích rámců ve Švédsku, a to včetně mobility mezi školami (viz Nusche et al. 2011c).

Poznatky týkající se hodnocení kvality ve vzdělávání na úrovni žáka poukázaly na klíčovou roli učitele v tomto procesu. Z tohoto důvodu lze za zcela zásadní aspekt švédského systému hodnocení kvality ve vzdělávání považovat kvalitu práce učitele. Hlavní poznatky v tomto ohledu ukazují na následující skutečnosti (viz např. Nusche et al. 2011c, Ahnborg 2009, UNESCO 2012e):

- V rámci hodnocení práce učitelů neexistují formální procedury hodnotící individuálního učitele. Rámec hodnocení je v tomto směru stanovován na úrovni municipalit s tím, že nejčastěji je orientován na dialog mezi ředitelem a učitelem s různou časovou pravidelností.
- Specifickým znakem práce učitele ve Švédsku je individuální vyjednávací proces o výši platu mezi ředitelem a učitelem, kdy do hry vstupují tři faktory v podobě jednak situace na trhu práce, jednak obsahu práce a jednak vazby na dosahované výsledky (viz např. UNESCO 2012e). Nusche et al. (2011c) ovšem uvádí, že třetí faktor má relativně omezenější význam.
- Třetím prvkem hodnocení je od roku 2011 povinná registrace učitelů motivovaná cílem zvyšovat úroveň jejich dovedností. Registrace stanovuje, na jakých typech škol, které předměty a ve kterých ročnících studia může učitel vyučovat. Udělení registrace doporučuje ředitel školy a to na základě hodnocení učitele vzhledem ke standardům. Poznamenejme, že v případě začínajících učitelů je formulován požadavek na 1 rok zkušební výuky pod dohledem mentora.
- Konečně hodnocení práce učitelů je vedlejším předmětem zájmu rovněž školní inspekce, která se zaměřuje zejména na informování ředitelů školy o nedostatečně kvalitně pracujících učitelích a podobně o informování zřizovatele školy o nedostacích v práci ředitele (viz rovněž Ahnborg 2009).

Hodnocení a sledování kvality ve vzdělávání na úrovni švédských škol probíhá jak v interní, tak externí podobě, přičemž systém hodnocení je tvořen čtyřmi klíčovými elementy. První element zahrnuje veřejné databáze statistických dat, které umožňují srovnání založené na metodách benchmarkingu. Statistická data přitom zahrnují jednak běžnou statistiku o vstupech (např. počet žáků, počet žáků na 1 učitele, finanční zdroje, informace o kvalifikaci učitelů a další) a jednak informace o vzdělávacích výsledcích žáků v podobě dosažených známek, ukazatelů vzdělávací dráhy absolventů škol, výsledků národních testů a přidané hodnoty vzdělání školy⁶⁷. Švédský vzdělávací systém zdůrazňuje aspekt transparentnosti a odpovědnosti a z tohoto důvodu zveřejňuje veškeré informace o školách, včetně výsledků z národních testování. Obavy z utváření žebříčků škol nejsou pocítovány (viz Nusche et al. 2011c, UNESCO 2012e).

Druhý element hodnocení kvality vzdělávání švédských škol je tvořen institutem školní inspekce, která je od roku 2003 organizována na národní úrovni, ale častá je její přítomnost rovněž na úrovni municipální ve vazbě na místní vzdělávací plány (např. inspekce na území hlavního města Stockholm). Hlavní mise národní švédské školní inspekce spočívá v kontrole souladu činnosti škol s legislativou, kurikulem a dalšími regulativy vydávanými na národní úrovni (viz např. UNESCO 2012e), přičemž tato mise se následně promítá do formulace tří základních úkolů práce inspekce (viz Ahnborg 2009):

---

⁶⁷ Rozdíl mezi skutečnými a očekávanými vzdělávacími výsledky žáků školy vzhledem k jejich charakteristikám (viz Nusche et al. 2011c).